

Opole, 26.02.2019 r.

Podsumowanie spotkania informacyjnego

26. lutego 2019 r. w siedzibie Stowarzyszenia Aglomeracja Opolska odbyło się seminarium informacyjne p.n. „Uwarunkowania rozwoju Aglomeracji Opolskiej oraz możliwe pola współpracy w aspekcie zmian klimatu”.

Spotkanie zostało zorganizowane przy współpracy Fundacji Ekologicznej „Zielona Akcja” w ramach projektu „Współdziałanie środowisk na rzecz adaptacyjności do zmian klimatycznych poprzez małą retencję i ochronę bioróżnorodności” finansowanego ze środków POiŚ oraz NFOŚ i GW.

Spotkanie zostało poświęcone skutkom przebiegających zmian klimatu oraz możliwościom podejmowania działań adaptacyjnych przez podmioty, instytucje, sektory w celu lepszego przygotowania się na wyzwania związane z występującymi zjawiskami pogodowymi. W trakcie spotkania zwracano uwagę na zjawiska związane ze wzrostem temperatur oraz suszą, podtopieniami, gwałtownymi wiatrami, które według prognoz będą coraz częściej nękać mieszkańców.

Sposobem na łagodzenie skutków tych zjawisk jest planowanie i podejmowanie działań adaptacyjnych na poziomie lokalnym oraz nawiązywanie współpracy pomiędzy różnymi instytucjami, organizacjami, podmiotami badawczymi w celu wspólnego poszukiwania rozwiązań. Przykładem takiej współpracy jest projekt realizowany przez Stowarzyszenie Aglomeracja Opolska p.n. „Solidarni w obliczu zagrożeń”.

Skutki zmian klimatu będą dużo mocniej odczuwalne za kilka, kilkanaście lat ale już teraz, pilnie trzeba podejmować działania które będą dostosowywać różne dziedziny życia do zmieniającego się klimatu.

W spotkaniu udział wzięło 13 osób i byli to przedstawiciele: PGW Wody Polskie, Uniwersytetu Opolskiego, Samorządów terytorialnych (tj. przedstawiciele UG w Popielowie, UG w Dąbrowie, UG w Walcu, UG w Prószkowie, UM w Lewinie Brzeskim, Starostwa Powiatowego w Opolu, UM w Opolu, UMiG w Ozimku, Biura Urbanistycznego w Opolu).

Podczas spotkania poruszono takie tematy jak: „Scenariusze zmian klimatu oraz skutki tych zmian klimatu dla sektora gospodarka wodna, rolnictwo, leśnictwo, bioróżnorodność, tereny zurbanizowane”; „Dobre praktyki działań adaptacyjnych – niebieska

i zielona infrastruktura jako odpowiedź na przebiegające zmiany klimatu”; „Wyzwania w zakresie polityki rozwoju i planowania przestrzennego na poziomie regionalnym i lokalnym w aspekcie adaptacji do zmian klimatu”; „Plany projektowe Stowarzyszenia Aglomeracja Opolska dotyczące przygotowań do działań adaptacyjnych do zmian klimatu”.

Po prezentacjach podjęto dyskusję dotyczącą: identyfikacji głównych problemów związanych ze zmianami klimatu w sektorze gospodarki wodnej, rolnictwa, leśnictwa, bioróżnorodności, funkcjonowania terenów zurbanizowanych i miast oraz podsumowania, czy i w jakim zakresie jest możliwa współpraca podmiotów i sektorów w planowaniu i wdrażaniu działań adaptacyjnych na terenie województwa opolskiego.

Wnioski z dyskusji uczestników seminarium:

Uczestnicy w dyskusji jako duże zagrożenie związane ze zmianami klimatu wskazali na skutki suszy trwającej od 2015 roku. Ze względu na rolniczy charakter województwa i dużą podatność gleb na suszę w tym gleb pylastych, organicznych), najbardziej zagrożone są przede wszystkim grunty rolnicze. Ze względu na zły stan rowów, niszczenie zadrzewień wzdłuż dróg polnych i brak miedz, oraz niski udział terenów zielonych powoduje, że skutki suszy są bardzo dotkliwe.

Wysokie temperatury i brak opadów zmuszają rolników do nawodnień, jednak brak właściwej infrastruktury znacząco utrudnia pracę, a zabiegi są mało efektywne i nie ograniczają strat w plonach, są kosztochłonne. W tym zakresie potrzebne są działania ukierunkowane na poprawę retencji na gruntach rolnych. Kluczowe jest odtwarzanie retencji oraz właściwe zabiegi agrotechniczne. Jako ważny element adaptacji wskazano na konieczność odtwarzania zadrzewień śródpolnych, odtwarzania alei drzew, odtwarzania miedz, nasadzeń krzewów: jak tarnina, dzika róża, które znacząco ograniczają parowanie wody, hamują prędkość wiatru, ograniczają spłukiwanie związków organicznych do wód i przyczyniają się do poprawy bioróżnorodności. Ważnym jest tworzenie stref buforowych wzdłuż rowów i cieków, a także budowa małych zbiorników retencyjnych. Kluczowe jest ograniczenie melioracji terenów podmokłych w obrębie den dolnych celem odtwarzania zasobów wód gruntowych i normalizacji stosunków wodnych.

Jako drugi obszar wymagający wdrożenia działań adaptacyjnych, wskazano tereny zabudowane narażone na tzw. wyspy ciepła i szybkie powodzie wywołane gwałtownymi opadami. W tym zakresie uczestnicy wskazali na konieczność nasadzeń, zmniejszenia powierzchni zabrukowanej, uszczelnionej i gromadzenie wód opadowych w tym poprzez ogrody deszczowe, zbiorniki retencyjne i bioretencję.

Instrumentem umożliwiającym wdrażanie działań adaptacyjnych różnym podmiotom są środki finansowe i projekty, dodatkowe zachęty np. obniżenie lub zwolnienie z podatków, obniżenie kosztów eksploatacji. Podstawą jest edukacja i poprawa świadomości w zakresie skutków zmian klimatu i możliwości adaptacji.

Projekt pn. „Współdziałanie środowisk na rzecz adaptacyjności do zmian klimatycznych poprzez małą retencję i ochronę bioróżnorodności” współfinansowany ze środków Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko oraz Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Unia Europejska
Fundusz Spójności

